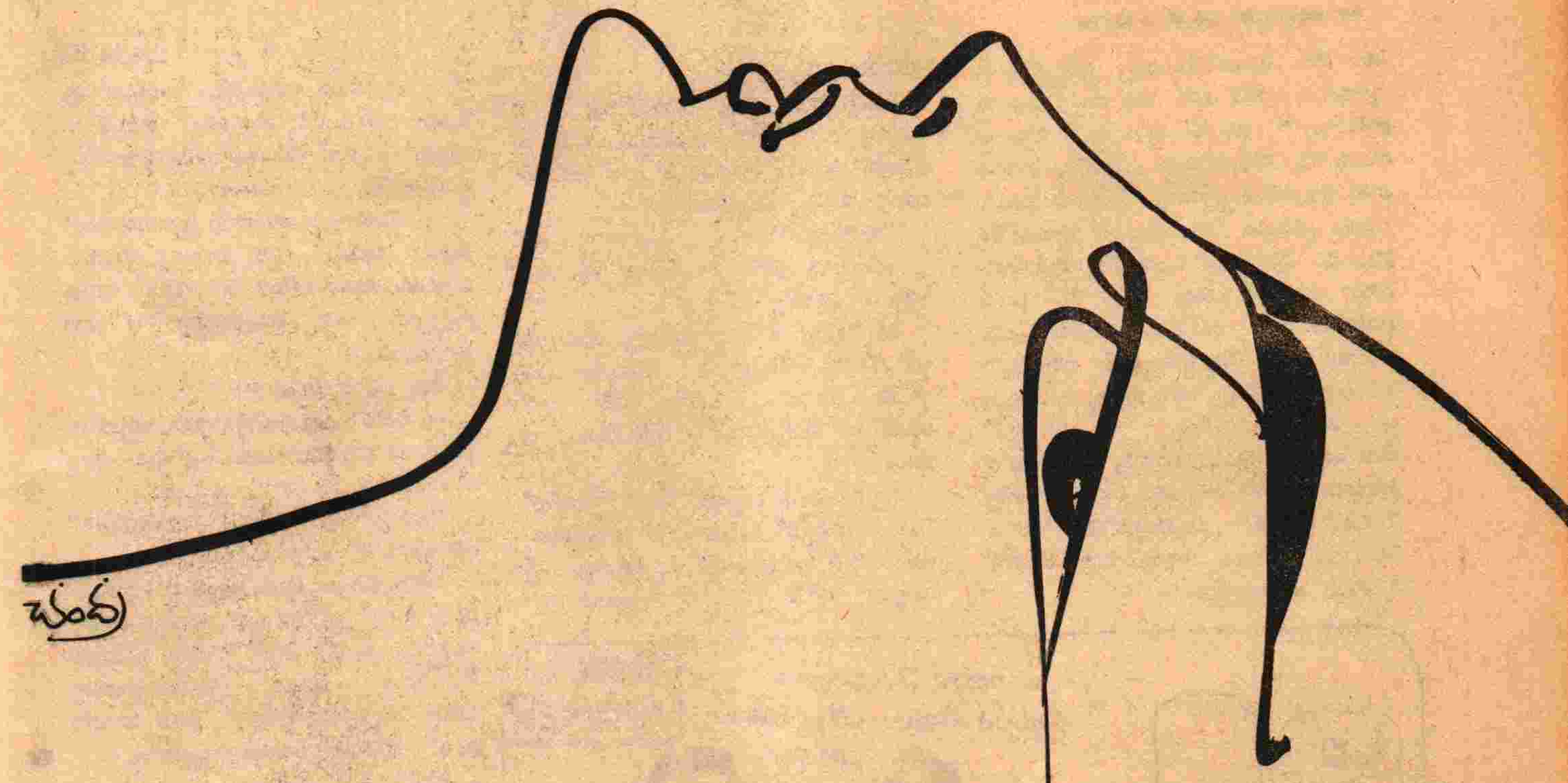

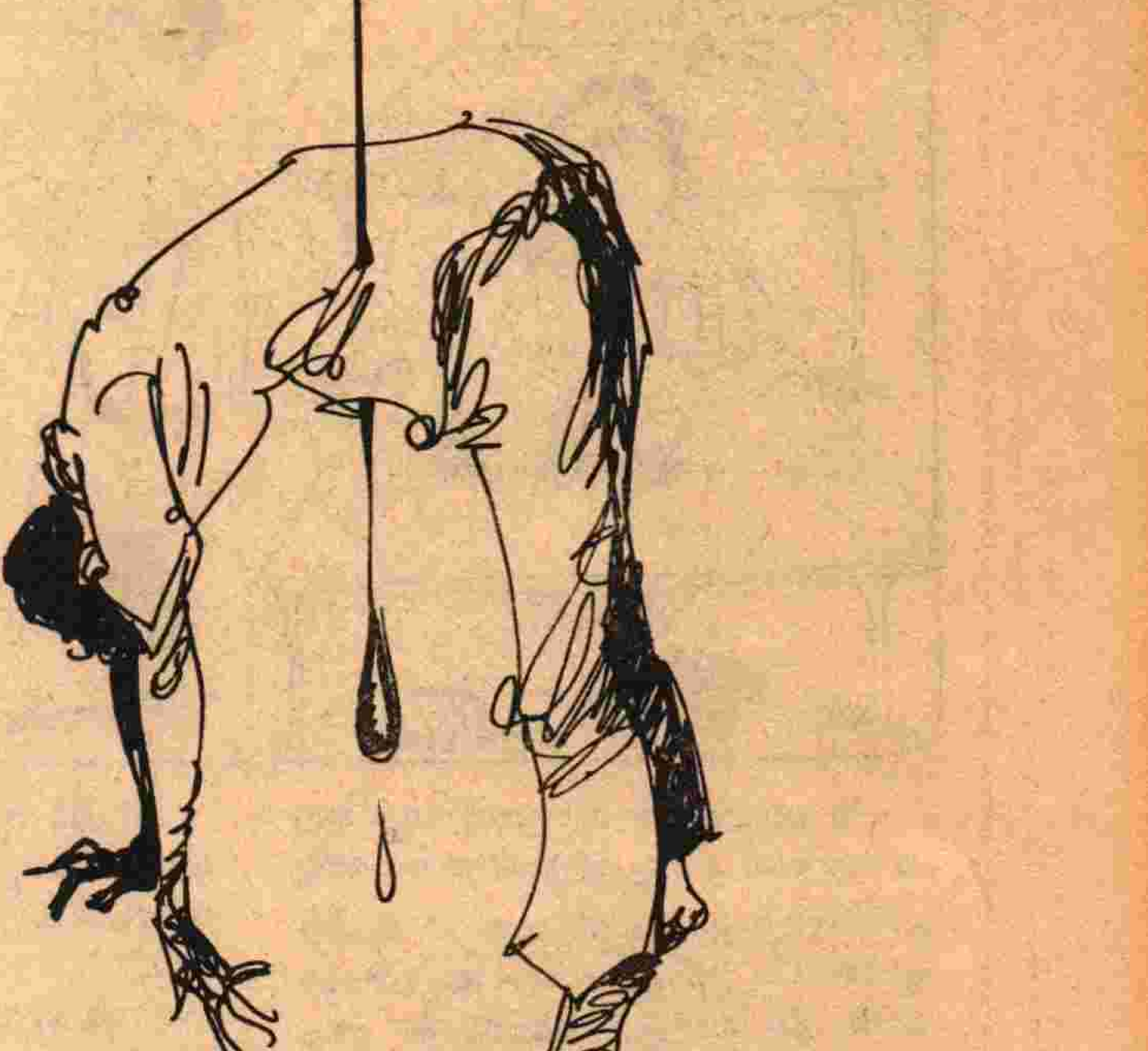

అశ్రుశిల

కొలెప్ప శివశేఖర్

"**ఆడపిల్లయి** పుట్టాక, అందునా వయసొచ్చాక ఆ ఆడది పెళ్ళి కాక ముందు ఒక్కసారైనా ఒక మగాణ్ని ప్రేమించాలి, లేక ఒక్క మగాడిచేతయినా ఆరాధింపబడి తీరాలి" — ఈ మాటలు తరుచూ ఆనందరావు నాతో అంటూ ఉంటాడు.

అతని మొదటి మాట ఏమో గానీ, చివరిమాట మాత్రం నిజం—వయసులో ఉన్న ఆడపిల్ల ఏమాత్రం అందంగా [illegible] [illegible] [illegible]గా ఆరాధించేయడం మగాళ్ళకు [illegible] [illegible] అంతేగానీ, వయసులో ఉన్న ప్రతి ఆడపిల్ల [illegible]గా ఒక మగాడిని ప్రేమిస్తుందని [illegible] పొరపాటు.

పతివ్రతా [illegible] [illegible] [illegible] ఈ దేశంలో [illegible] [illegible] [illegible]దొక్కడే గానీ—ఆడది మాత్రం అనాటికీ, ఈనాటికీ పరిస్థితులకు తల వంచిందేగానీ నీతి తప్పలేదనే అంటాను.

నా అభిప్రాయంతో ఆనందరావు చస్తే ఏకీభవించడు.

"ఆనాడు ఆడదానికి అవకాశం లేదు కనుకనే పతివ్రత అయింది. అదీ గాకుండా మన పురాణాల్లో సీతా, సావిత్రి, అనసూయ, అరుంధతులు అంటూ ఏ నలుగుర్ని [illegible] పతివ్రతలు [illegible]రేగానీ ఆనాడు [illegible] పతివ్రతలు లేరా? వాళ్ళి మిగిలిన ఆడవాళ్ళందరూ పతితుల క్రింద జమ వేయవలసిందేనా" ఆనందరావు అన్నాడు.

"పొరపాటు పడుతున్నావు. పురాణాల్లో ఏ కొందరి జీవితాల్నే ప్రామాణికంగా తీసుకొన్నారేగానీ, అందరి జీవితాల్ని లిఖిస్తే [illegible] [illegible] [illegible]."

"పతివ్రతలనే ఆడవాళ్ళను [illegible] విశ్లేషణ చేసి చూస్తే వాళ్ళ [illegible] [illegible]

ఏమీ లేదు. ఎందుకంటే భర్తే ప్రత్యక్షదైవంగా పూజించిన ఆనాటి ఆడది గడప దాటి బయటకు రాలేకపోయింది. తన జీవితాన్ని నూతిలో కప్పలా ఆ నాలుగు గోడల మధ్యే పరిమితం చేసుకొని, మొగుడికి బానిస అయిందే తప్ప, అసలు జీవితమంటే ఏమిటో, బయట ప్రపంచం ఎలా ఉంటుందో తెలుసుకోలేక పోయింది. పూర్వకాలం మొదలుకొని, నేటి కాలం వరకూ ఆడదానిలో తెగువ, చొరవ లేవు కనుకనే ఆడది మగాడితో సమానంగా ఎదగలేకపోయింది. అందుకని నేను చెప్పొచ్చేదేమిటంటే ఇప్పటికైనా వయసొచ్చిన ఆడపిల్ల ఒక మగాడ్ని ప్రేమించి, ఆ ప్రేమలో మాధుర్యాన్ని, ఆ మాధుర్యంలో జీవిత అర్థాల్ని, ప్రపంచపు అంచుల్ని తొంగి చూడ మంటాను. అంతేగానీ పాతివ్రత్యం పేరుతో జీవితాల్ని మొగుడు ప్రక్కలో మగ్గబెట్టుకోవడంలో అర్థం లేదంటాను. అలా అని నలుగురు మగాళ్ళతో కలిసి చెడిపొమ్మని అనడం లేదు.''

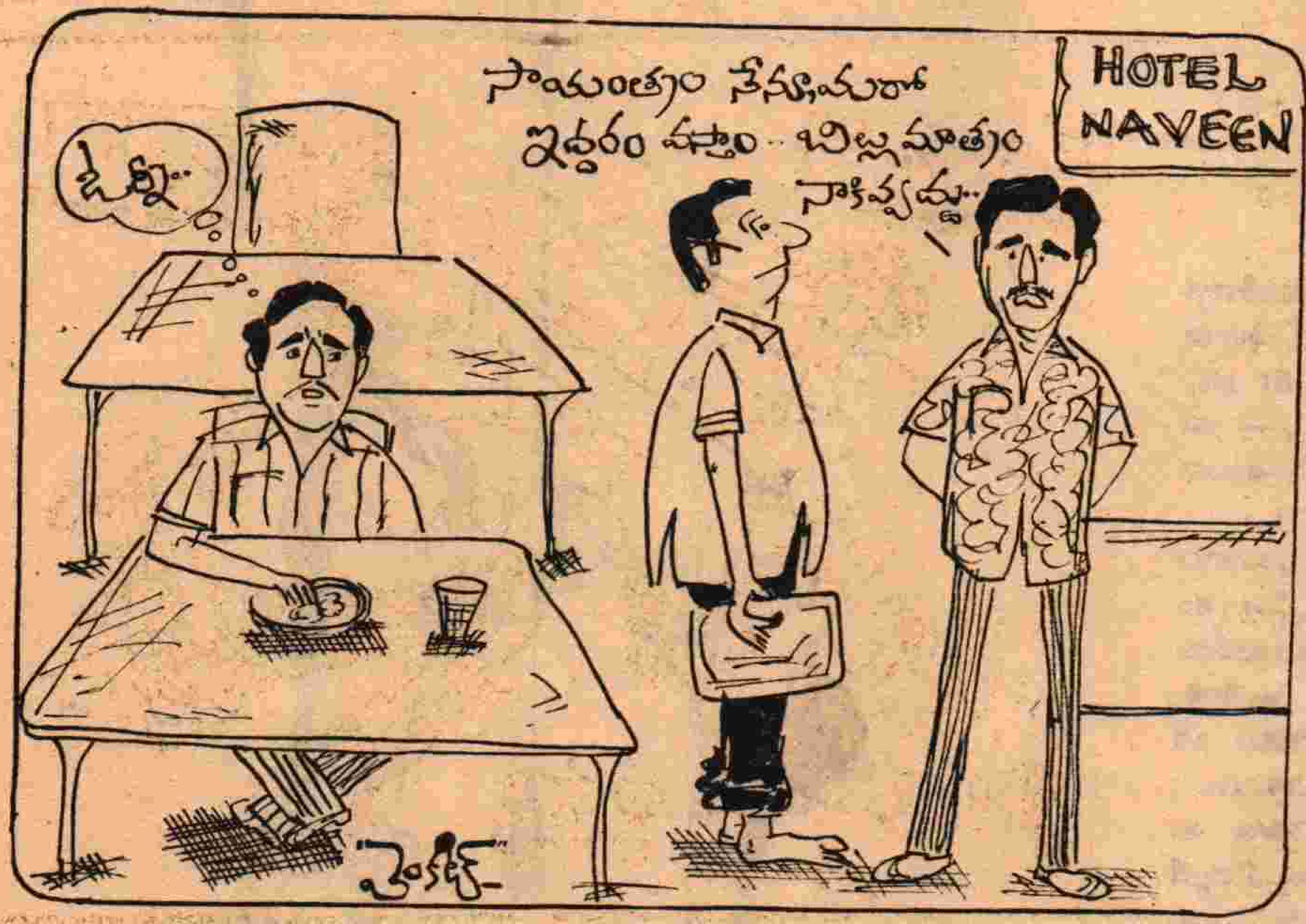

“నీ అభిప్రాయాలు ఏ ఆడదానికీ అర్థం కావు. చొరవగా ఆడది మగాళ్ళ మధ్యకు వచ్చినా ఆ ఆడదాన్ని ఈ మగాళ్ళు ఏ దృష్టితో చూస్తారో తెలుసా? అవకాశం వస్తే బెడ్‌రూములవరకూ తన్నుకుపోవాలని చూసే ఈ మగాళ్ళు. . .ఆడదానికి శీల రక్షణ లేదు.''

''శీలం అనేది ఫిజికల్ కాంటాక్ట్. . .ఆడది శీలం కోల్పోయిన ప్రతిసారీ మగాడు కూడా శీలం కోల్పోతున్నాడని ఎందుకు ఆలోచించరు ఈ ఆడవాళ్ళు.''

''చూడనోయ్, ఆనందరావ్! నీ ఆలోచనలు గొప్పవే కావచ్చు. . .నీ ఆలోచనల్లా ఎదిగినంత వేగంగా ఈ సమాజం ఎదగడానికి మరో శతాబ్దం పోవాలి. కావాలంటే నీవు ఇప్పుడు చనిపోయి. . .రాబోయే శతాబ్దంలో పుట్టు—నీవనుకున్న సమాజాన్ని చూడు. అంతేగానీ, ఇటువంటి పిచ్చి మాటలు మాత్రం వాగబాకు. . .''

''నీవు కూడా నన్ను పరిహసించడం. . . నీ అమాయకత్వానికి జాలి పడుతున్నాను. కాని, నా జీవితంలో ఏ ఒక్క ఆడదానినైనా నాలా ఆలోచనా పరంగా రూపు దిద్దుతాను.''

''ఇంపాసిబుల్.''

ఆనందరావు తేలిగ్గా నవ్వేశాడు. ఆ నవ్వు నన్నెంతో తేలికపర్చినట్లు తోచింది.

గత రెండేళ్ళ నుంచీ ఆనందరావూ, నేనూ ఒక ఆఫీసులో పని చేస్తున్నాం. 'రాముడు మంచి బాలుడు' అనే మాట ప్రకారం ఆఫీస్ స్టాఫ్ అందర్లోనూ మంచి గౌరవాన్నే స్టాక్ చేసుకున్నాడు అతడు.

ఎప్పుడూ నలిగని బట్టలతో, చెదరని క్రాఫింగ్‌తో చెరగని చిరునవ్వుతో కళకళలాడిపోతూ కనబడతాడు. అతని గురించి మగాళ్ళ మధ్యకంటే ఆడవాళ్ళ మధ్యే ఎక్కువగా టాపిక్ దొర్లుతూ ఉంటుంది.

మా ఆఫీస్ స్టాఫ్ మొత్తంలో నలుగురు ఆడవాళ్ళు మాత్రమే ఉన్నారు. ఆ నలుగుర్లో ఇద్దరికి పెళ్ళి అయిపోయింది. మరో ఇద్దరికి పెళ్ళి కావలసి ఉంది.

ఆ చివరి ఇద్దరిలో అనసూయకు కనీసం ముప్పై అయిదేళ్ళ తక్కువ వయసు ఉండదు. ఇన్నేళ్ళు వయస్సు వచ్చినా ఆమెకు పెళ్ళి గాకపోవడం, బహుశా ఆమె కురూపితనమే కావచ్చునని అనుకుంటున్నాను.

అసలు దేవుడనేవాడుంటే. . .వాడికి ఏమాత్రం హృదయం ఉన్నా అనసూయకు ఆ విపత్తు కలిగించే వాడు కాడేమో!

ఆమె చిన్నతనంలో చాలా అందంగా ఉండేదట. కాలేజీలో చేరేనాటికి ఆమె అందం ముద్దబంతుల రాసిగా వెలిగిపోయిందట. కాలేజీ మొత్తంలో ఆమెను ప్రేమించని మగాడంటూ ఎవరూ లేరట. ధైర్యం ఉన్న మగాళ్ళు ఆమెకు లవ్‌లెటర్స్ రాశారు. అది లేని వాళ్ళు మానసికంగా ఆరాధించారు. ఆమె మాత్రం ఏ ఒక్క లవ్‌లెటర్‌కి సమాధానం రాయలేదట. నవ్వుతూ రెఫ్యూజు చేసేదట. ఆమె కూడా ఎవర్నీ ప్రేమించలేదు.

ఈ విషయాలన్నీ అనసూయే స్వయంగా నాతో చెపుతూ ఉండేది. ఆమె మాటల్లో అతిశయం కనిపించేది కాదు. ఎందుకంటే కాలేజీలో చదువు కున్నప్పుడు ఆమె తీయించుకున్న ఫోటో నాకు చూపించింది.

కళ్ళు చెదిరిపోయే అందం!

ఆ ఫోటోలో ఉన్న అనసూయకు, ఇప్పుడు నా కళ్ళ ఎదుట ఉన్న అనసూయకు ఎంతో తేడా—పోల్చు కోవడానికి నాకు పది నిమిషాలు పట్టింది.

''మరి మీరెందుకు ఎవర్నీ ప్రేమించలేదు?'' అని ఒకసారి నేను అడిగాను.

''చదువుకుంటున్నప్పుడు అటువంటి ఎఫైర్స్‌లో పడితే చదువు చెడిపోతుందని అందర్నీ తిరస్కరించేశాను. అందుకే అప్పట్లో ఎవర్నీ ప్రేమించలేకపోయాను. ఇప్పుడు ప్రేమించాలనుకున్నా ఎవరూ నన్ను ప్రేమించలేరు.'' చివరి మాటను ఎంతో బాధగా వత్తి పలుకుతూ అందామె.

నిజమే!

ఇప్పుడు అనసూయను ఎంత విశాల హృదయం ఉన్న మగాడైనా, వాడి కెంత జాలిగుండె ఉన్నా ప్రేమించలేడు సరి గదా ఆమెను చూస్తేనే అసహ్యించుకుంటాడు.

అందమైన శిల్పాన్ని చెక్కే శిల్పి, ఆ శిల్పానికి ప్రాణం పోసే శక్తి అతనికి లేదు. ప్రాణం లేకపోయినా తను చెక్కిన శిల్పాన్ని తన ప్రాణం కన్నా ఎక్కువగా చూసుకొని మురిసిపోతూ ఆ శిల్ప సౌందర్యానికి తదాత్మ్యుడై పోతాడు.

ఇక్కడ అనసూయ శిల్పం కాదు. కానీ భగవంతుడు మల్చిన సజీవశిల్పం. ప్రాణం ఉన్న శిల్పం ఆమె. ఆమెను మల్చిన ఆ భగవంతుడే ఇప్పు డామెను చూస్తే తదాత్మత చెందడు సరి కదా—దూరంగా పారిపోతాడు.

అందుకు కారణం అనసూయకు ఇదివరకటి అందం లేదు. ఆకర్షణ, నాజూకు తనం ఆమె వద నంలో, శరీరంలో ఏ కోశానా కన్పించవు.

ఆమె కాలేజీలో చదువుకుంటున్నప్పుడే మొహమంతా స్ఫోటకం చేసి అందమంతా హరించిపోగా వికృత రూపాన్ని మిగుల్చుకుంది.

ఏ అనసూయ కోసమైతే ప్రాకులాడారో, ఏ అనసూయ కోసమైతే టన్నుల కొద్దీ ప్రేమ లేఖలు రాశారో ఆ మగాళ్ళలో ఏ ఒక్క మగాడు ఆమె వేపు కన్నెత్తి చూడలేదు. పైగా విపరీతమైన కమెంట్స్, వల్గర్ జోక్స్. అప్పై ఆమె కాలేజీ మానేసి ఇంటి దగ్గరే ఉండి డిగ్రీ పూర్తి చేయగలిగింది.

ఆమె తల్లిదండ్రులు ఎన్నో పెళ్ళి సంబంధాలు చూడగా, ఎవరికీ పిల్ల నచ్చలేదంటూ సంబంధాలన్నీ జెడిసికొట్టేశాయి.

అనసూయకు ఉద్యోగం వచ్చాక, ఆమె తల్లి దండ్రులు చనిపోయాక ఆమె పెళ్ళి

గురించి ప్రయత్నించే వాళ్ళుంటూ లేకపోయారు.

అప్పట్నుంచీ ఇప్పటివరకూ ఆమెకు పెళ్ళి కాకుండా, శీలం విషయంలో పవిత్రంగా ఉందో, లేక ఎక్కడైనా తప్పటడుగులు నడిచిందో అనే విషయం మాత్రం నాకు స్పష్టంగా తెలీదు.

ఇక రెండో ఆమె కుసుమ!

ఒక రెండు నెలల క్రితమే మా ఆఫీసుకి ట్రాన్స్‌ఫర్ై వచ్చింది. ఆమె గురించి పెద్దగా వివరాలు తెలీవుగానీ, ఆమె అందంగానే ఉంటుందని చెప్పాలి. ఎక్కువగా ఎవరితోనూ మాట్లాడదు కానీ మధ్య మధ్యలో ఆమె ఆనందరావు వేపు ఓరగా చూడ్డం నా కంట బడింది.

ఈ మధ్య ఆనందరావు ఎక్కువగా అనసూయతో మాట్లాడడం, మరింత చనువుగా చేరువైపోవడం నేను గమనిస్తూనే ఉన్నాను.

వాళ్ళిద్దరూ కలిసి కాంటీన్‌కి వెళ్ళడం, సమయం చిక్కినప్పుడల్లా కబుర్లు చెప్పుకోవడం, ఒకోసారి ఆఫీసు వదలగానే వాళ్ళిద్దరూ ఒకే సిటీ బస్ ఎక్కివెళ్ళడం... ఇవన్నీ నాకు చిత్రంగానే తోచాయి.

ఇంతకాలం ఈ ఆఫీసులో అనసూయతో ఎక్కువగా మాట్లాడక పోయినా, తరుచూ మాట్లాడుతూ ఉండేది నేను ఒక్కడినే. ఎవరూ ఆమెతో మాటాడేవారు కారు కదా—ఆమె ఛాయలకే వెళ్ళేవారు కారు.

ఆనందరావు కూడా ఇదివరలో ఆమెతో అసలు మాట్లాడేవాడు కాడు. ఆమె టాపిక్ నేను ప్రస్తావిస్తే చిరాగ్గా నావేపు చూసేవాడు. ఈ ఆఫీసుకి పెద్ద అసహ్యకరమైన మచ్చ అనసూయ అంటూ అభివర్ణించి పెద్దగా నవ్వేసే ఆనందరావు, ఇప్పుడు ఆమె వెంట పడి తిరుగుతున్నాడంటే ఏదో విశేషం ఉండే ఉంటుంది. కానీ ఏ విధంగానూ వాళ్ళిద్దర్నీ అనుమానించలేక పోతున్నాను.

ఆమె కంటే కనీసం పదేళ్ళు తక్కువ వయసుండే ఆనందరావు, అందునా అందమైన ఆడదాన్ని తప్ప అగ్లీగా ఉన్న ఆడదానివేపు కన్నెత్తి కూడా చూడని ఆనందరావు అనసూయ విషయంలో అలా బిహేవ్ చేస్తున్నాడంటే ఏ విధంగా అతన్ని నేను అనుమానించాలి?

ఏదైనా విశేషం ఉంటే ఆనందరావు గానీ, అనసూయగానీ నాకు చెప్పకుండా ఉండరులే అనుకొని నేను కూడా వాళ్ళని ఏమీ అడగలేదు.

అలా రోజులు దొర్లిపోతున్న సమయాన ఒక రోజు సినిమాహాల్లో వాళ్ళిద్దరూ పక్క పక్కసీట్లలో కనిపించారు. పైగా ఆనందరావు చేయి ఆమె సీటు మీదుగా ఆమె భుజం మీదకు జారిపోయి ఉంది.

ఆ స్థితిలో వాళ్ళిద్దర్నీ చూశాక అనుమానాన్ని బలవంతంగానైనా నాలో కట్టి పడేసుకోవలసి వచ్చింది.

ఆ మర్నాడు ఆనందరావును ఒంటరిగా పట్టుకొని అడిగేశాను. "నిన్న సినిమాహాల్లో అనసూయను, నిన్ను చూశాను."

ఆనందరావు చిన్నగా నవ్వేశాడు.

"నీ ఉద్దేశ్యమేమిటో నా కర్థం గావడంలేదు."

"ఆ స్థితిలో మా ఇద్దర్నీ చూసి నీ వేమను కున్నావ్?"

వెంటనే సమాధానం చెప్పలేకపోయాను.

"నాకు తెలుసు ... నే నూహించగలను."

"ఏమనీ?"

"మా ఇద్దరి మధ్యా ఏదో సంబంధం ఉందని అనుకుంటున్నావు కదూ."

"అవును."

"ఇంతవరకూ మానసికంగా ఉంది కానీ, శారీరకంగా లేదు. ఇక ముందు అది కూడా ఉండొచ్చు."

"అంటే అనసూయను నీవు ప్రేమిస్తున్నావా?"

"ప్రేమంటే?"

"ప్రేమంటే ఏమిటో నీకు తెలీదంటే ... ఐ కాంట్ బిలీవ్ ..."

"నేను అనసూయ వెంట తిరిగినంతమాత్రాన

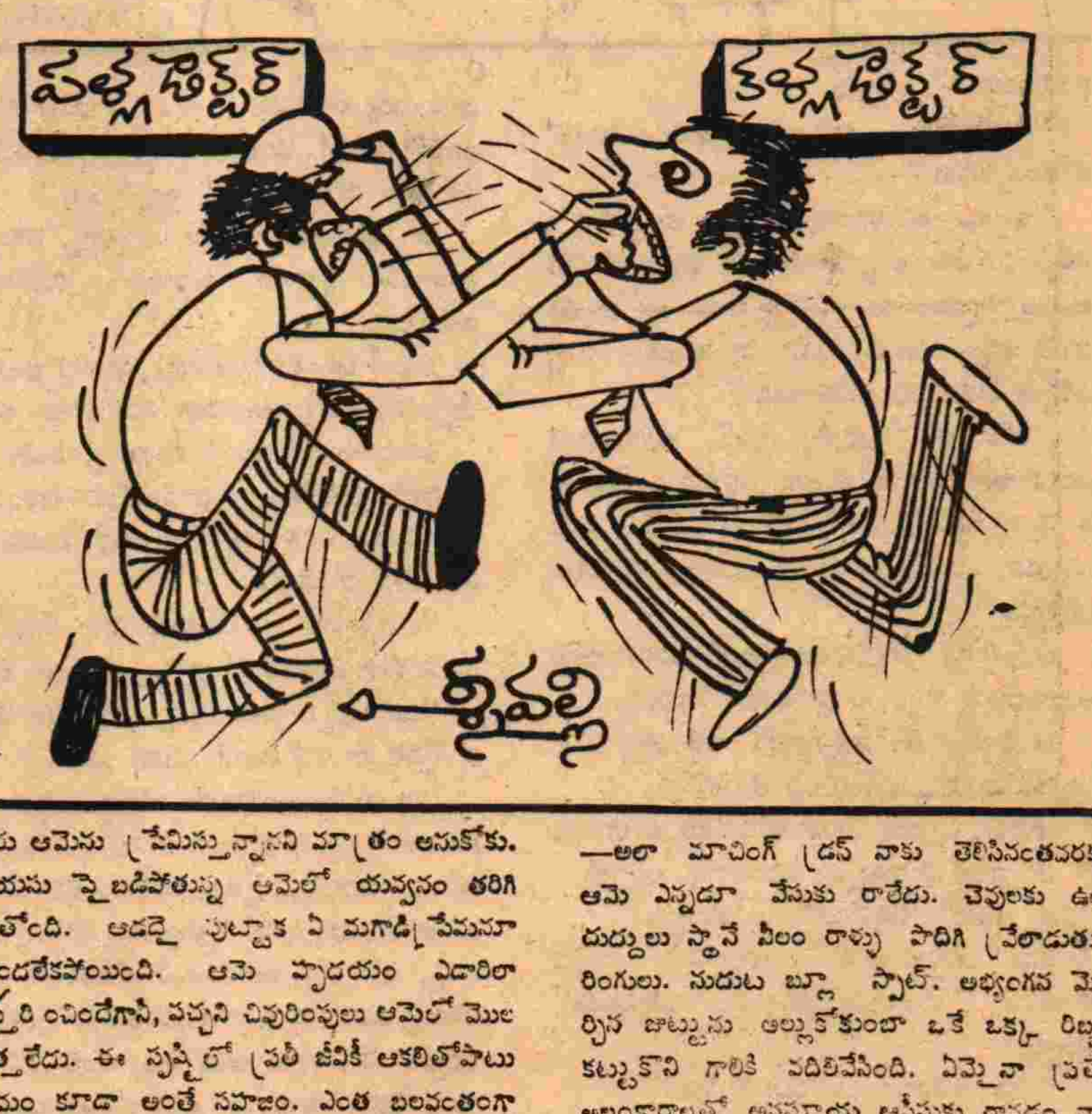

నేను ఆమెను ప్రేమిస్తున్నానని మాత్రం అనుకోకు. వయసు పైబడిపోతున్న ఆమెలో యవ్వనం తరిగిపోతోంది. ఆడదై పుట్టాక ఏ మగాడి ప్రేమనూ పొందలేకపోయింది. ఆమె హృదయం ఎడారిలా విస్తరించిందేగానీ, పచ్చని చిగురింపులు ఆమెలో మొలకెత్తలేదు. ఈ సృష్టిలో ప్రతీ జీవికీ ఆకలితోపాటు కామం కూడా అంతే సహజం. ఎంత బలవంతంగా వాటిని అణచుకోవాలన్నా వాటి ముందు మనం ఓడిపోతూనే ఉంటాము. ఎంత నిగ్రహాన్ని మనం పెంచుకోవాలనుకున్నా అవి కసిగా కాటేస్తూనే ఉంటాయి. ఈ కామ వాంఛల్ని స్వేచ్ఛగా తీర్చుకొనే అవకాశం మగాడికి తప్ప ఆడదానికి అంతగా లేదు. తన జీవితంలో పెళ్ళికి అనర్హురాలు అనసూయ. ఆమెను చూస్తూ చూస్తూ ఏ మగాడూ ఆహ్వానించి సుఖాన్ని పంచి ఇవ్వలేడు. అటువంటి దౌర్భాగ్యపు స్థితిలో పడిపోయిన అనసూయ ... ఆమె జీవితాంతం ఎటువంటి శారీరక వాంఛల్నీ తీర్చుకోకుండా అలానే ఉండిపోవాలా ... అందుకే ఆమె పరిస్థితి పట్ల జాలి చెందాను. బహుశా ఆ జాలే నన్ను ఆమె దగ్గరకు చేర్చిందేమో! ఆమె అవకాశం ఇస్తే ... ఇస్తుందనే అనుకుంటున్నాను. సుఖ సుషుప్తిలో ఆమె జీవితానికో అర్థాన్ని చేకూర్చుతాను."

అప్పటికే చాలా సమయాన్ని స్పెండ్ చేయడం వలన అంతకుమించి ఎక్కువగా మాట్లాడుకునే అవకాశం లేకుండా పోయింది. తాత్కాలికంగా ఆ టాపిక్‌ని వాయిదా వేసి ఆఫీసులోకి నడిచాను.

చివరికి వాళ్ళిద్దరి కథ ఏ మలుపు వద్ద ముగింపు అవుతుందో వూహించలేక పోతున్నాను.

మరి కొన్ని రోజులు మరుగున పడిపోయాయి.

ఆ రోజు ఆఫీసుకి వచ్చిన అనసూయనుచూసి ఎంతగానో ఆశ్చర్యపోయాను. నేనే కాదు. అందరి చూపులూ ఓ పది నిముషాలపాటు ఆమె మీదనే అతుక్కుపోయాయి.

స్కై బ్లూ చీర మీద అదే రంగు జాకెట్—అలా మాచింగ్ డ్రస్ నాకు తెలిసినంతవరకూ ఆమె ఎన్నడూ వేసుకు రాలేదు. చెవులకు ఉండే దుద్దులు స్థానే నీలం రాళ్ళు పొదిగి వ్రేలాడుతున్న రింగులు. నుదుట బ్లూ స్పాట్. అభ్యంగన మొనర్చిన జుట్టును అల్లుకోకుండా ఒకే ఒక్క రిబ్బన్ కట్టుకొని గాలికి వదిలివేసింది. ఏమైనా ప్రత్యేక అలంకారాలతో అనసూయ ఆఫీసుకు రావడం నాకు ఆశ్చర్యంగానే తోచింది మరి!

ఆ మొహం అనసూయది కాదనుకొని, మిగిలిన శరీరాంగాల వేపు దృష్టి సారిస్తే, ఆ చీరలో ఎవరో దివ్యకాంత గోచరిస్తోంది. ఆమె కళ్ళలో మెరుపు ... పెదవుల మీద చిరునవ్వు ... మొహంలో ఉత్సాహాన్ని చూస్తుంటే నాకైతే మాత్రం ఏమీ అర్థం కాలేదు.

లంచ్ అవర్‌లో ఆనందరావు నన్ను కాంటీన్‌కి లాక్కుపోయాడు. "అనసూయలో వచ్చిన మార్పును

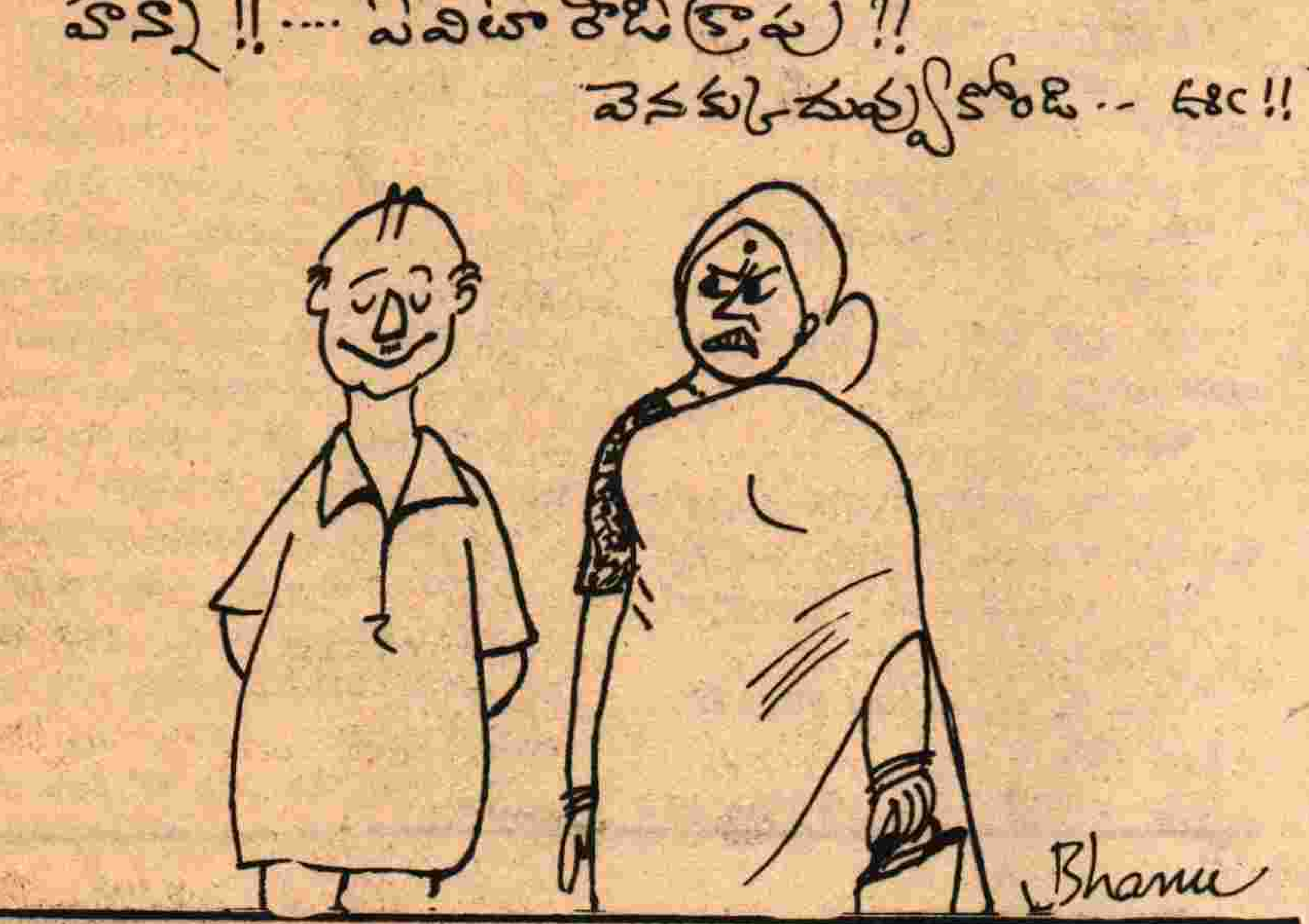

గమనించావా?'' అన్నాడు.

''గమనించాను ... కానీ అందుకు కారణం ఏమిటో బోధపడ్డంలేదు.''

''ఇప్పుడు అనసూయ పూర్తిగా నా గ్రిప్‌లోకి వచ్చేసింది. నేను ఒక్క రాత్రి ఆమె పక్కన లేకపోతే ఆమెకు నిద్రపట్టదు. పిచ్చెక్కిపోయి ఆ రాత్రికి రాత్రే నన్ను వెతుక్కుంటూ నా ఇంటికి వచ్చే పరిస్థితి ఆమెకు ఏర్పడిపోయింది.''

''యు ఆర్ రియల్లీ గ్రేట్, ఆనందరావు! అనసూయ జీవితాన్ని ఇంతగా తీర్చిదిద్దిన నీవు— ని న్నెలా అభినందించాలో తెలీడం లేదు. ఆమె ఎప్పుడూ చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఉండాలనే కోరుకుంటున్నాను.''

ఆనందరావు నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో అనసూయను జయించాననే గర్వం కూడా ఉందని పించింది.

ఆ సాయంత్రం వాళ్ళిద్దరూ ఒకే రిక్షా ఎక్కి వెళ్ళడం నా కను సన్నలలోంచి జారిపోలేదు.

దాదాపు మూడు నెలలు గడిచిపోయి ఉంటాయి.

ఓ నాడు హఠాత్తుగా ఆనందరావు అన్నాడు: ''నేను త్వరలో పెళ్ళిచేసుకో బోతున్నాను.''

నేను ఆశ్చర్యంకంటే ఆనందాన్నే ఎక్కువ పొందాను. ''కంగ్రాచ్యులేషన్స్ ... పెళ్ళెప్పుడు'' అన్నాను.

''ఇంకా ముహూర్తాలు పెట్టుకోలేదు.''

''ఏమిటీ హిందూ సాంప్రదాయం ప్రకారం చేసుకుంటున్నారా ... అనసూయ జీవితంలో ఇంతకు మించిన వరం ఏ ముంటుంది?''

''పొరపడుతున్నావు. నేను చేసుకోబోయేది అనసూయను కాదు.''

అదిరిపడి చూశాను.

''కుసుమను.''

''ఏమన్నావ్?'' దాదాపుగా అరిచేశాను.

''అవును. కుసుమ మా దగ్గర బంధువుల అమ్మాయి. ఆ సంగతి పెళ్ళి చూపులకు వెళ్ళే వరకూ నాకూ తెలీదు. కుసుమలాంటి అందగత్తె నాకు భార్య కాబోవడం ... ఆ వూహే ఎంత అందంగా ఉందో తెలుసా! వెంటనే పెళ్ళికి అంగీకరించేశాను. కుసుమకు కూడా నేనంటే ఇష్టమేనట.''

నా మెదడులో నరాలు దారాల్లా తెగి పడుతున్నాయి. వూహాలు అగాధం లోకి జారిపడుతున్నాయి.

ఏమిటీ ఆనందరావు అనేది? ఇంతటి భయంకరమైన నిర్ణయాన్ని అత డెలా చెయ్యగలిగాడు తనకు?

అనసూయ జీవితంలో వసంతాన్ని నింపి, ఆమె గుండెలో గులాబీలు పూయించిన ఆనందరావు ఇలా ఎదురు తిరిగాడేం? నేను చాలా సేపటివరకూ తేరుకోలేక పోయాను.

''అసలు నేను అనసూయను పెళ్ళి చేసుకుంటానని నీ వెలా అనుకున్నవో నా కర్థం కావడం లేదు.''

''మీ ఇద్దరి మధ్య ఉన్న సంబంధం తెలిసిన వాళ్ళెవరైనా సరే అలాగే అనుకుంటారు.''

''నా కంటే అనసూయ పదేళ్ళు పెద్దది. అదీ గాకుండా ఆమె భార్యగా నా పక్కన నిలబడడానికి ఎటు చూసినా ఏ అర్హతలూ ఆమెకు లేవు. నిజానికి అనసూయే నా కెంతో కృతజ్ఞతల్ని చెప్పాలి. యువ్వనాన్ని, కోర్కెల్ని అణిచేసుకుని జీవితంలో కుమిలి పోతున్న అనసూయకు కావలిసినంత సుఖాన్నీ, తృప్తిని ఇచ్చాను. ఏ మగాడు ఆమె పట్ల అంత సాహసించగలడు చెప్పు? ఆడదానిగా ఆమె జీవితం ధన్యమైందనే అనుకుంటున్నాను. అంతకు మించిన తృప్తి ఆమె కింకేం ఉంటుంది. జీవితమంతా నా తలపుల్లో బతికి, నా పట్ల కృతజ్ఞురాలై ఉంటుందనుకుంటున్నాను''.

''ఆమె నిన్ను ద్వేషిస్తే?''

''అలా ఎన్నటికీ జరగదు. ఎందుకంటే ఆమెను పెళ్ళి చేసుకుంటానని ఆమెతో అనలేదు. కనీసం ప్రేమిస్తున్నాననికూడా ఆమెకు చెప్పలేదు. నా నుంచి ఆమె శారీరక వాంఛల్ని తీర్చుకోవడమే ఆశించింది కానీ ప్రేమ, పెళ్ళి అనే వాటిని ఆశించలేదని ఖచ్చితంగా చెప్పగలను.''

''ఆమెకూడా ఎన్నడూ నీ వద్ద పెళ్ళి ప్రస్తావన తీసుకురాలేదా?''

''లేదు.''

''ఆమె పెళ్ళి గురించి చెప్పలేనంత మాత్రానా ఆమె నిన్ను భర్తగా వూహించుకుంటాంటుందని, నీ హృదయంలో ఆమెకో ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉందని, నీవు మనస్ఫూర్తిగా తనను ప్రేమిస్తున్నావని, అందుకే తనకు చేరువై కోర్కెల్ని తీర్చగలిగావని. ఆమె అనుకుంటుందేమో.''

''ఆమె యేవేవో వూహించుకుంటే అందుకు బాధ్యుణ్ణి నేను కాను.''

''ఎందుకు కావు. ఖచ్చితంగా నీవే. పోనీ మీ ఇద్దరికీ సంబంధం ఉందన్న సంగతి కుసుమకు తెలుసా?''

''ఏం నీవు చెబుతావా?''

''అలా అని ఎందుకనుకుంటున్నావ్!''

''ఈ ఆఫీసులో మా ఇద్దరి గురించి నీకు తప్ప మరొకరికి తెలీదనే అనుకుంటున్నాను. కుసుమకు కానీ పెళ్ళి చూపులకు ముందే ఈ విషయం తెలిసి ఉంటే, నాతో పెళ్ళికిఅంగీకరించక పోనేమో! ఏమైనా కుసుమతో నా పెళ్ళి జరిగి పోవటం ఖాయం. ఇందులో ఎవరు అడ్డు వచ్చినా నేను సహించేది లేదు.''

''మరో మాట. మీ ఇద్దరి పెళ్ళి విషయం అనసూయకు తెలుసా?''

''ఇంతవరకూ తెలీదనే అనుకుంటున్నాను. నా అంతట నేను చెప్పను. అందరితో పాటూ ఆమెను కూడా మారేజ్‌కి ఇన్వయిట్ చేస్తాను.''

ఈ సంభాషణ జరిగిన తరవాత రోజునుంచీ అనసూయ మొహంలో విషాదపు ఛాయలు కనిపించడం, కుసుమ మొహంలో ఆలరదం వెల్లువై విరియడం గమనించ గలిగాను. బహుశా వాళ్ళిద్దరి పెళ్ళి విషయం అనసూయకు తెలిసి పోయిందేమో!

రోజులు గడిచే కొలదీ ఆనందరావు కుసుమతో మాట్లాడడం, అసలు అనసూయ వేపు కన్నెత్తి చూడకపోవడం నేను ఒక కంట చూస్తూనే ఉన్నాను.

ఒక రోజు ఆఫీసులో కుసుమ, ఆనందరావులు కలిసి అందరికీ తమ వెడ్డింగ్‌కార్డు పంచారు. అందరితోపాటు అనసూయకుకూడా ఆనందరావే స్వయంగా కార్డ్ ఇచ్చాడు.

ఆ క్షణంలో అనసూయ మొహంలో మారిన రంగులు ఎన్నని లెక్క పెట్ట గలను?

వెడ్డింగ్ కార్డ్ ప్రకారం వాళ్ళ పెళ్ళి ఇంకా వారం రోజులు ఉంది. మూడు రోజులు గడిచిపోయాక అంటే వాళ్ళ పెళ్ళి ఇంకా నాలుగు రోజు లుండగా అనసూయ మా ఇంటికి వచ్చింది.

ఆ రోజు ఆదివారం. మా ఆవిడతో కలిసి ఆ సాయంత్రం సినిమాకి వెళ్ళాలి అనుకున్నాను. మా ప్రోగ్రామ్‌ని అప్‌సెట్ చేస్తూ అనసూయ రావడంతో నేను మనస్ఫూర్తిగా ఆమెను ఆహ్వానించలేకపోయాను.

అంతకు ముందు ఆమె రెండు మూడు సార్లు మా ఇంటికి రావడం మూలానా మా ఆవిడకుకూడా ఆవిడతో పరిచయం ఉంది.

''మీతో మాట్లాడాలి'' అందామె వస్తూనే.

ఆమె చేతిలో ఏదో ఇంగ్లీషు నవల ఉంది. ఆ

నవల పేరు చూశాను. క్రైమ్ నవల. ఇదివరకు నే చదివేసిందే. ఆ నవల్లో ఒక నిర్దోషిని ఒక హత్యా ప్రయత్నంలో ఇరికించి అతడు ఎటూ తప్పించుకోవడానికి అవకాశాలు లేకుండా చాలా తెలివిగా ఆతడే ఆ నిర్దోషిని ఉరికంభం ఎక్కిస్తారు. చివరి సీనుమాత్రం నా గుండెల్లో ఇప్పటికీ చెరిగి పోలేదు. ఆ నవల గురించి నేను ప్రస్తావించడం అనవసరమైనా, ఆ నవల మీద నా కున్న అభిమానాన్ని దాచుకోలేక పోతున్నాను. కానీ ఆనవల పేరుమాత్రం బయటపెట్ట దలచలేదు.

"కూర్చోండి, అనసూయ" అన్నాను.

మా ఆవిడ మాత్రం నా వేపు ఇబ్బందిగా, ఆమె వేపు చిరాగ్గా చూడ్డం గమనిస్తూనే ఉన్నాను.

ఆమె కూర్చుంది. మా ఆవిడ కాఫీల కోసం లోనికెళ్ళింది.

"మీరు ఏమీ అనుకోనంటే ఒకమాట. మీతో ఏకాంతంగా మాట్లాడాలి. మనమధ్య మూడోవ్యక్తి ఉండకూడదు."

"మూడోవ్యక్తి ఎవరు...మా ఆవిడేగా! ఫర్వా లేదు."

"నా ఉద్దేశ్యం మీరు గ్రహించడం లేదు."

మా ఆవిడ కాఫీలు ఇచ్చింది.

"నీవు లోపలికి వెళ్ళు. నేను పిలిచేంతవరకూ బయటకు రాకు" అన్నాను మా ఆవిడతో. ఆమెకు విషయం ఏమిటో అర్థంకాక, అయినా ఎదిరించి అడిగితే బావుండదేమోనని కాబోలు మరోమాట మాట్లాడకుండా లోనికెళ్ళిపోయింది.

మేం ఇద్దరం కాఫీలు సిప్ చేస్తున్నంతసేపూ ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు.

నేనుమాత్రం ఆమె చేతిలోని ఇంగ్లీషు నవల తీసుకొని పేజీలు తిప్పసాగాను. అందులో పెన్నుతో గీసిన అండర్‌లైన్స్ కనిపించాయి.

కాఫీల అనంతరం ఆమె అంది—"మరో నాలుగు రోజుల్లో ఆనందరావుగారికి మారేజ్ జరగబోతోందికదూ.

"నాకున్న కొద్దిపాటి స్నేహితుల్లో మీ రొకరు...మీరంటే ఒక ప్రత్యేకమైన గౌరవం కూడా ఉంది. అందుకే నా మనసులో బాధంతా మీకు చెప్పుకోవాలనిపించి ఇలా వచ్చాను."

"చెప్పండి."

"జీవితంలో నేను ఎవరి ప్రేమకూ నోచుకో లేదు. ప్రేమ, పెళ్ళి అనే మాటలు నా జీవితంలో లేవనుకున్నాను...అటువంటి సమయంలో ఆనందరావుగారు నా జీవితంలోకి ప్రవేశించడం..."

"నాకంతా తెలుసు, అనసూయగారూ!"

"తెలుసా?"

"అవును."

ఆమె ఒక్కసారిగా చేతులతో మొహాన్ని కప్పుకొని వెక్కి వెక్కి ఏడ్వసాగింది.

ఆమెను ఎలా సముదాయించాలో అర్థంకాక మవునంగా ఉండిపోయాను. నాకు తెలుసు—ఆమె ఎంతగా బాధపడుతుందో!

అయిదు నిముషాల తర్వాత—

"అయితే మీకు నా గురించి చెప్పవలసిందంటూ ఏమీలేదు. మీకు అవకాశం ఉంటే ఈ పెళ్ళి ఆపు చేయగలరా?" అందామె.

"పెళ్ళి ఆపుచేయాలా...నో...అది నాకు సాధ్యం కాదు."

"మీకు తెలీదు. నేను ఆనందరావుగార్ని ఎంతగా ప్రేమిస్తున్నానో...అతను లేకపోతే బ్రతక లేను. అతని జీవితంలో మరోస్త్రీ ప్రవేశించడం నేను సహించలేను."

"ఆనందరావుని మార్చడం నావల్లకాదు... మీ చేతుల్లోంచి అతను జారిపోయి చాలా సమయం గడిచిపోయింది. కనుక అతన్ని మీరు మర్చిపోవడం చాలా మంచిది."

"సరే! నే వెళతా" అంటూ ఆమె లేచింది.

"ఓ. కే. మీరు అతని గురించి బాధపడి మీ జీవితాన్ని విషాదమయం చేసుకోకండి" అన్నాను, అంతకు మించి ఏమనాలో తెలీక.

ఆమె నిర్లిప్తంగా నవ్వి వెళ్ళిపోయింది.

అప్పటికే సినిమాకి వెళ్ళే సమయం మించిపోగా, ఆ రాత్రంతా మా ఆవిడ అలక తీర్చలేక ఏ తెల్లారు జామునో నిద్రపోయాను.

ఎవరో తలుపు తడుతుంటే మెలకువ వచ్చింది. మా ఆవిడకు కూడా అప్పుడే మెలకువ వచ్చి నట్టుంది, వెళ్ళి తలుపు తీసింది.

మా ఆఫీసులో పనిచేసే అటెండర్ రామ్మూర్తి తలుపు తోసుకుంటూ సరాసరి నా మంచం దగ్గరకు వచ్చేశాడు. అతనెప్పుడూ చొరవగా అలా రాలేదు.

"సార్! కొంప అంటుకుపోయాయ్. ఆనందరావుగారు అనసూయమ్మను హత్య చేశారట. ఆయనగార్ని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు, సార్!" కంగారుగా అన్నాడు.

స్తంభించిపోయాను. ఒక్క ఉదుటున లేచి నిద్ర కళ్ళతోనే వీధిలోకి పరుగుతీశాను.

అప్పటికే అనసూయ శవం పోస్టుమార్టంకి వెళ్ళిపోయింది.

పోలీస్ స్టేషన్‌కి వెళ్ళి ఆనందరావును కలిసినపుడు, కటకటాల వెనుక అతను నిశ్శబ్దంగా కన్నీరు కారుస్తూ కనిపించాడు.

"ఇలా ఎందుకు చేశావు, ఆనందరావ్?" అడిగాను.

"నే నీ హత్య చేశానంటే నీవు కూడా నమ్ముతున్నావా?"

"అంటే నీ వా హత్య చేయలేదంటావా?"

"నా కే పాపం తెలీదు. నేను నిర్దోషిని."

"నీవే ఆమెను హత్య చేశావనే బలమైన ఆధారాలు, సాక్ష్యాలు ఉన్నాయి. ఆమె తాగిన పాయిజన్ గ్లాసుమీద నీ వేలి ముద్రలున్నాయట. రాత్రి నీవు ఆమె ఇంటికి వెళ్ళిరావటం ఆ వీధిలో ఉన్న చాలామంది చూశారట. 'నేను, ఎటువంటి పరిస్థితులలోనైనా చనిపోతే అందుకు కారణం ఆనందరావు' అంటూ ఆమె రాసిన లెటర్ పోలీసులకు దొరికింది. అంతే కాదు. ఆమె నీతో గడిపిన రోజుల్ని డైరీలో రాసుకుంది. వీటన్నిటినీబట్టి చూస్తే నీవే హంతకుడవుతున్నావ్."

"కావచ్చు. అవన్నీ అనసూయే సృష్టించిందనుకుంటున్నాను."

"అ...న...సూ...య...!"

"అవును! అనసూయే ఆత్మహత్య చేసుకొని—హత్యగా ఆధారాల్ని కల్పించి, అందరి దృష్టిలో నన్ను హంతకుడిగా నిలబెట్టిందని వూహిస్తున్నాను."

నా కళ్ళముందు హఠాత్తుగా నిన్న సాయంత్రం ఆమె చేతిలో ఉన్న ఇంగ్లీషు నవల మెదిలింది. అనసూయ ఆ ప్రకారం కక్ష సాధిస్తుందని నేనూ అనుకోలేదు.

ఆనందరావు వేపు బలమైన సాక్ష్యాలు లేవు. అతని తరపు కోర్టులో తెలివైన లాయర్ని పెట్టి వాదించినా ఆనందరావు నిర్దోషిగా బయటపడలేకపోయాడు.

ఈ కేసు కోర్టులో నడుస్తుండగానే కుసుమ ఉద్యోగానికి రిజైన్‌చేసి ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయింది.

యావజ్జీవ ఖైదీగా ఆనందరావు సెంట్రల్ జైల్‌కి తీసుకు పోబడ్డాడు.

నేను తరుచూ వెళ్ళి అతన్ని చూసి వస్తున్నాను. *